

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2012

Μάθημα : ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
4-ΩΡΟ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Πέμπτη, 24 Μαΐου 2012
10:30 – 13:30

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄:

1.	<p>Η κυρία Αναστασία έχει 8 παιδιά με ηλικίες 16, 14, 11, 10, 8, 6, 4 και 3 χρονών. Να βρείτε τη μέση τιμή των ηλικιών των 8 παιδιών της.</p> <p>ΛΥΣΗ</p> $\bar{x} = \frac{16+14+11+10+8+6+4+3}{8}$ $\bar{x} = \frac{72}{8} = 9$	
2.	<p>Να βρείτε την παράγωγο $\frac{dy}{dx}$ της συνάρτησης $y = x^3 + 5x^2 + 2$</p> <p>ΛΥΣΗ</p> $\frac{dy}{dx} = 3x^2 + 10x$	
3.	<p>Να βρείτε το ολοκλήρωμα $\int (x^2 + \frac{2}{x^4}) dx$</p> <p>ΛΥΣΗ</p> $\int (x^2 + \frac{2}{x^4}) dx = \int (x^2 + 2x^{-4}) dx = \frac{x^3}{3} - \frac{2}{3x^3} + c$	
4.	<p>Να βρείτε τις συντεταγμένες του κέντρου και το μήκος της ακτίνας του κύκλου με εξίσωση $x^2 + y^2 + 2x - 4y - 4 = 0$</p> <p>ΛΥΣΗ</p> $K(-g, -f) \quad K(-1, 2)$ $R = \sqrt{g^2 + f^2 - c} = \sqrt{1 + 4 + 4} = 3$	

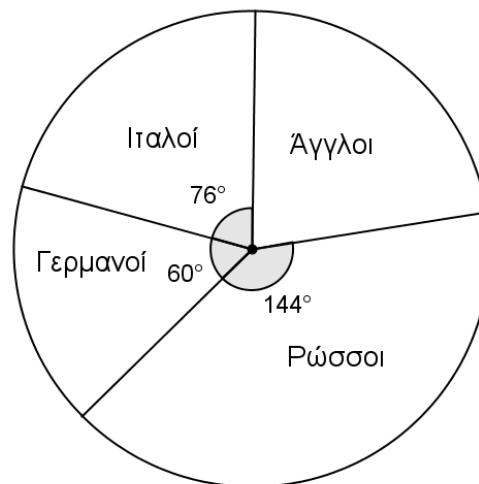
5.	<p>Να υπολογίσετε το πλήθος των αναγραμματισμών της λέξης ΠΡΟΣΒΑΣΗ. Να υπολογίσετε πόσοι από αυτούς έχουν τα γράμματα Π και Β συνεχόμενα.</p> <p>ΛΥΣΗ</p> <p>(α) $M_8^ε = \frac{8!}{2!} = 20160$</p> <p>(β) $M_7^ε \cdot M_2 = \frac{7!}{2!} \cdot 2! = 5040$</p>	
6.	<p>Να υπολογίσετε το όριο $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{5+2x}{x^2+6x}$</p> <p>ΛΥΣΗ</p> $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{5+2x}{x^2+6x} = \left(\frac{\infty}{\infty} \text{ ΜΕΠ} \right)$ $= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2}{2x+6}$ $= \frac{2}{\infty} = 0$	
7.	<p>Να βρείτε την παράγωγο $\frac{dy}{dx}$ της συνάρτησης $y = x \cdot \sqrt{x^2+2}$</p> <p>ΛΥΣΗ</p> $\frac{dy}{dx} = (x)' \cdot \sqrt{x^2+2} + x \cdot (\sqrt{x^2+2})'$ $\frac{dy}{dx} = 1 \cdot \sqrt{x^2+2} + x \cdot \left(\frac{2x}{2\sqrt{x^2+2}} \right)$ $\frac{dy}{dx} = \sqrt{x^2+2} + \frac{x^2}{\sqrt{x^2+2}} = \frac{2x^2+2}{\sqrt{x^2+2}}$	

<p>8.</p>	<p>Τα A και B είναι ενδεχόμενα του ίδιου δειγματικού χώρου Ω με</p> $P(A) = \frac{1}{2}, P(B') = \frac{1}{3} \text{ και } P(A \cup B) = \frac{5}{6}.$ <p>Να υπολογίσετε τις πιθανότητες:</p> <p>(α) P(B)</p> <p>(β) P(A ∩ B)</p> <p>(γ) P(A – B)</p> <p><u>ΛΥΣΗ</u></p> <p>(α) $P(B) = 1 - P(B')$</p> $= 1 - \frac{1}{3} = \frac{2}{3}$ <p>(β) $P(A \cap B) = P(A) + P(B) - P(A \cup B)$</p> $P(A \cap B) = \frac{1}{2} + \frac{2}{3} - \frac{5}{6} = \frac{2}{6} = \frac{1}{3}$ <p>(γ) $P(A - B) = P(A) - P(A \cap B)$</p> $= \frac{1}{2} - \frac{1}{3} = \frac{1}{6}$	
<p>9.</p>	<p>Αν $y = 3\sigma\upsilon\nu 2x - 5\eta\mu 2x$, να δείξετε ότι $\frac{d^2y}{dx^2} + 4y = 0$</p> <p><u>ΛΥΣΗ</u></p> $\frac{dy}{dx} = -6\eta\mu 2x - 10\sigma\upsilon\nu 2x$ $\frac{d^2y}{dx^2} = -12\sigma\upsilon\nu 2x + 20\eta\mu 2x$ $\frac{d^2y}{dx^2} + 4y = -12\sigma\upsilon\nu 2x + 20\eta\mu 2x + 4(3\sigma\upsilon\nu 2x - 5\eta\mu 2x)$ $= -12\sigma\upsilon\nu 2x + 20\eta\mu 2x + 12\sigma\upsilon\nu 2x - 20\eta\mu 2x$ $= 0$	

10

Το κυκλικό διάγραμμα του διπλανού σχήματος παρουσιάζει την εθνικότητα των 540 επιβατών ενός κρουαζιερόπλοιου, που κατέπλευσε στη Λεμεσό.
Να βρείτε:

- (α) Τον αριθμό των Γερμανών επιβατών .
 (β) Τον αριθμό των Άγγλων επιβατών.
 (γ) Τι ποσοστό (%) των επιβατών αποτελούν οι Ρώσσοι επιβάτες.

ΛΥΣΗ

$$(α) \text{ ΓΕΡΜΑΝΟΙ : } \frac{60^\circ}{360^\circ} \cdot 540 = 90$$

$$(β) 360^\circ - (60^\circ + 144^\circ + 76^\circ) = 80^\circ$$

$$\text{ΑΓΓΛΟΙ: } \frac{80^\circ}{360^\circ} \cdot 540 = 120$$

$$(γ) \text{ ΡΩΣΣΟΙ (ΠΟΣΟΣΤΟ): } x = \frac{144^\circ}{360^\circ} \cdot \frac{100}{100} = 40\%$$

ΜΕΡΟΣ Β΄:

1. Δίνεται η συνάρτηση με τύπο $y = \frac{x^2 - 2x + 1}{x + 1}$

Να βρείτε το πεδίο ορισμού, τα σημεία τομής με τους άξονες, τα διαστήματα μονοτονίας, τα τοπικά ακρότατα, τις ασύμπτωτες της συνάρτησης και στη συνέχεια να την παραστήσετε γραφικά.

ΛΥΣΗ

(α) Πεδίο ορισμού: $\mathbb{R} - \{-1\}$

(β) Σημεία τομής: άξονας yy' : $x = 0 \Rightarrow y = 1$ (0,1)

άξονας xx' : $y = 0 \Rightarrow x = 1$ (1,0)

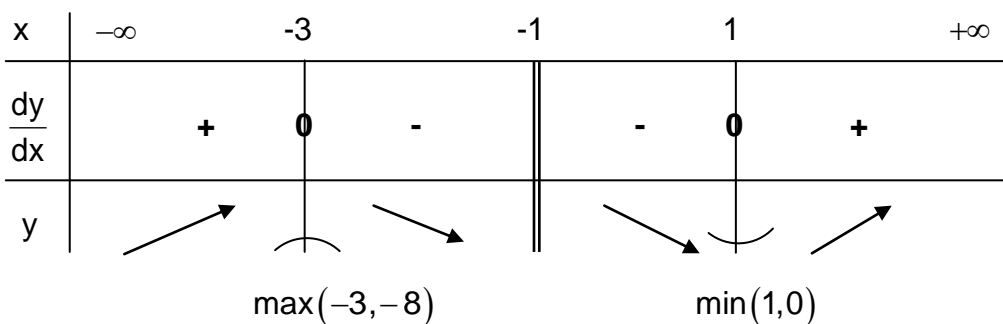
(γ) Μονοτονία – Ακρότατα:

$$\frac{dy}{dx} = \frac{(2x - 2)(x + 1) - (x^2 - 2x + 1) \cdot 1}{(x + 1)^2}$$

$$\left. \begin{array}{l} \frac{dy}{dx} = \frac{x^2 + 2x - 3}{(x + 1)^2} \\ \frac{dy}{dx} = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow x^2 + 2x - 3 = 0$$

$$(x + 3)(x - 1) = 0$$

$$x = -3 \quad x = 1$$

$$x = -3 \quad y_{\max} = \frac{(-3)^2 - 2(-3) + 1}{-3 + 1} = -8 \quad \max(-3, -8)$$

$$x = 1 \quad y_{\min} = \frac{1^2 - 2 \cdot 1 + 1}{1 + 1} = 0 \quad \min(1, 0)$$

$(-\infty, -3], [1, +\infty)$ η f είναι αύξουσα

$[-3, 1]$ η f είναι φθίνουσα

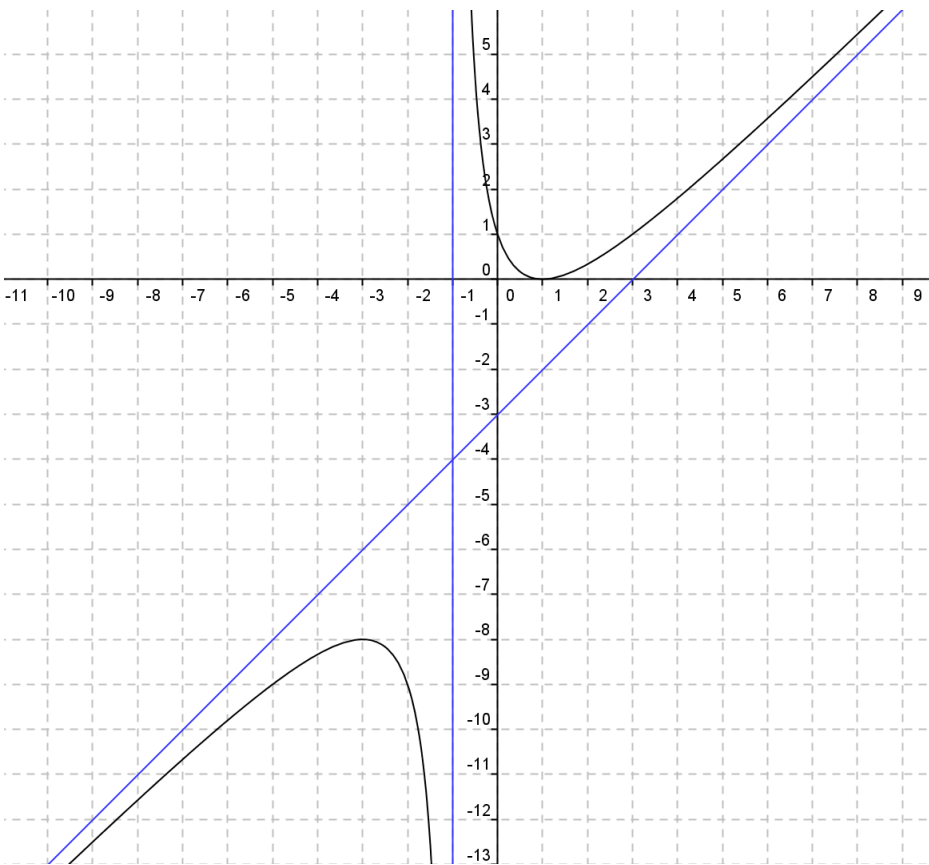
(δ) Ασύμπτωτες

$$\left. \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow -1^+} \frac{x^2 - 2x + 1}{x + 1} = \frac{4}{0^+} = +\infty \\ \lim_{x \rightarrow -1^-} \frac{x^2 - 2x + 1}{x + 1} = \frac{4}{0^-} = -\infty \end{array} \right\} \Rightarrow x = -1 \text{ Κ.Α.}$$

$$\begin{array}{r|l} x^2 - 2x + 1 & x + 1 \\ -x^2 - x & x - 3 \\ \hline -3x + 1 & \\ +3x + 3 & \\ \hline +4 & \end{array} \quad y = x - 3 \text{ Π.Α.}$$

$$x = 0 \quad y = -3 \quad (0, -3)$$

$$y = 0 \quad x = 3 \quad (3, 0)$$

2. Ο πιο κάτω πίνακας, παρουσιάζει τον αριθμό των ταξιδιών που πραγματοποίησαν στο εξωτερικό, τα 20 μέλη μιας επιτροπής της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κύπρου κατά τη διάρκεια του 2011.

Αριθμός ταξιδιών (x_i)	0	1	2	3	4	5
Αριθμός βουλευτών (f_i)	1	3	4	3	5	4

Να βρείτε:

- (α) Την επικρατούσα τιμή (x_e) των παρατηρήσεων.
 (β) Τη μέση τιμή ($\bar{x}$) των παρατηρήσεων.
 (γ) Την τυπική απόκλιση (σ) των παρατηρήσεων

ΛΥΣΗ

x_i	f_i	$x_i \cdot f_i$	$(x_i - \bar{x})$	$(x_i - \bar{x})^2$	$f_i(x_i - \bar{x})^2$
0	1	0	-3	9	9
1	3	3	-2	4	12
2	4	8	-1	1	4
3	3	9	0	0	0
4	5	20	1	1	5
5	4	20	2	4	16
	20	60			46

(α) Η επικρατούσα τιμή είναι: $x_e = 4$

(β) Η μέση τιμή είναι:

$$\bar{x} = \frac{\sum f_i \cdot x_i}{\sum f_i} = \frac{60}{20} = 3$$

(γ) Η τυπική απόκλιση είναι:

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum f_i(x_i - \bar{x})^2}{v}} = \sqrt{\frac{46}{20}} = \sqrt{2,3} \approx 1,52$$

3. Από μια ομάδα 4 ανδρών και 5 γυναικών πρόκειται να σχηματιστεί μια τριμελής επιτροπή, η οποία θα λάβει μέρος σε ένα συνέδριο.
- (α) Να βρείτε πόσες διαφορετικές επιτροπές μπορούν να σχηματιστούν, αν δεν υπάρχει κανένας περιορισμός
- (β) Αν επιλεγεί τυχαία μια επιτροπή, να βρείτε την πιθανότητα των ενδεχομένων:
A: η επιτροπή να αποτελείται μόνο από γυναίκες.
B: η επιτροπή να αποτελείται από 2 τουλάχιστον άνδρες.

ΛΥΣΗ

$$(α) \binom{9}{3} = 84$$

$$(β) (i) N(\Omega) = \binom{9}{3} = 84$$

$$N(A) = \binom{5}{3} = 10$$

$$P(A) = \frac{N(A)}{N(\Omega)} = \frac{10}{84} = \frac{5}{42}$$

$$(ii) N(B) = \binom{4}{2} \cdot \binom{5}{1} + \binom{4}{3} \cdot \binom{5}{0} = 6 \cdot 5 + 4 = 34$$

$$P(B) = \frac{N(B)}{N(\Omega)} = \frac{34}{84} = \frac{17}{42}$$

4. Χρησιμοποιώντας την αντικατάσταση $u = x + 1$ ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα $\int_0^1 x(x + 1)^3 dx$

ΛΥΣΗ

$$u = x + 1 \Rightarrow x = u - 1$$

$$x = 0 \Rightarrow u = 1$$

$$x = 1 \Rightarrow u = 2$$

$$\Rightarrow du = dx$$

$$\int_0^1 x(x + 1)^3 dx = \int_1^2 (u - 1)u^3 du$$

$$= \int_1^2 (u^4 - u^3) du$$

$$= \left[\frac{u^5}{5} - \frac{u^4}{4} \right]_1^2$$

$$= \left(\frac{2^5}{5} - \frac{2^4}{4} \right) - \left(\frac{1^5}{5} - \frac{1^4}{4} \right)$$

$$= \frac{31}{5} - \frac{15}{4} = \frac{49}{20}$$

5. Δίνεται η συνάρτηση $y = x^3 + \alpha x^2 + \beta x + 1$ με $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$

(α) Να βρείτε τις τιμές των α και β , αν η συνάρτηση έχει σημείο καμπής για $x = 1$ και τοπικό ακρότατο για $x = 3$.

(β) Αν $\alpha = -3$ και $\beta = -9$, να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της καμπύλης στο σημείο της με τετμημένη $x = 0$.

ΛΥΣΗ

(α) $\frac{dy}{dx} = 3x^2 + 2\alpha x + \beta$

$$\frac{d^2y}{dx^2} = 6x + 2\alpha$$

$$\frac{d^2y}{dx^2} \Big|_{x=1} = 0 \Rightarrow 6 \cdot 1 + 2\alpha = 0 \Leftrightarrow \alpha = -3$$

$$\frac{dy}{dx} \Big|_{x=3} = 0 \Rightarrow 3 \cdot 3^2 + 2 \cdot (-3) \cdot 3 + \beta = 0 \Leftrightarrow \beta = -9$$

(β) $y = x^3 - 3x^2 - 9x + 1$

Για $x=0 \Rightarrow y=1 \Rightarrow A(0,1)$

$$\frac{dy}{dx} = 3x^2 - 6x - 9$$

$$\lambda_{\text{εφ}} = \frac{dy}{dx} \Big|_{x=0} = -9$$

Εξ. Εφαπτομένης στο $A(0,1)$ $y - 1 = -9(x - 0) \Rightarrow y = 1 - 9x$

